

RAHVUSOOPER: ühe õhtuga kaks tragöödiat

Surma ja armastuse

Vaheldusrikas ja terviklik, kuid siiski kahtlane

HEILI VAUS

Reede õhtul pakkus Rahvusoper publikule peaaegu neli tundi kestnud etendust kolmest lühiooperist – dramatismi, lüürikat ja sarkasmi.

Esmakordselt jõudis selles lavastuses publiku ette Puccini kolmikoooperi "Il Trittico" teine osa "Öde Angelica" (nimiosas Asta Krikciunaite Leedust). Kirgliku nunna lugu lisandus eelmise aasta juunis esietendunud osadele "Mantel" ja "Gianni Schicchi".

Helilooja poolt kavandatud kolmikoooper rajaneb klassikalise muusika kontrastprintsipiil: 1. osa mõõdukas-arenduslik, 2. osa aeglane-lüüriline, 3. osa kiirenaljatlev. Nii on ooperiõhtu vaheldusrikas ja terviklik, kuigi kokkuvõttes siiski pikk ja väsitav.

Ühest küljest peaks selline ooperite kvintessents tänapäeva tempoka elustiiliga kokku sobima – ei mingit venitamist ühe teema juures, ühe õhtuga kolm teatrielamust. Teisest küljest on kolme eri maailma sisse- ja kahe tragöödia läbielamine raske.

Must, sinine ja roosa

Kolme ooperi ühiseks ideeks on surma teema ja ühiseks kujunduseks samad pilved ja maapind. Eri-nevus on vaid valgusest tulenevas värvigammas, mis kolme meeleolu kujundab. Tabav ja õhtut liitev värvikujundus on etenduse suuremaid plüsse.

19. sajandi laevatöölise armukadedusdraamas on põhivärviks must, kloostrisse saadetud õnnetu ema loos sinine ja keskaegses pärandusejahi klounaadis roosa.

Väga hea on Liina Keevalliku lavakujundus, eriti "Öde Angelica" metalne kloostrivõlvistik.

Surm ja armastus on ooperite igipõlised teemad. Kolmikoooperis on läbi mängitud kolm erinevat surma. Esimeses novellis "Mantel" tapab abielumees oma naise armas-

ooper

Puccini IL TRITTICO

Lavastaja: Neeme Kuningas
Dirigendid: Olari Elts ja Paul Mägi
"Öde Angelica" esietendus
Estonia Teatris 27. märtsil

tatu. "Öde Angelicas" on õnnetu nunna mürgivõtmine tee kohtumiseks oma surnud poja juurde, "Gianni Schicchi" puhkab tragöödiatest väsinud publik kadunukese ümber pärandustantsu lõovaid sugulasi vaadates.

Surm – tragöödia, lunastus või nali

Esimene ja kolmas teema on piisavalt isemängivad. Kõige raskem on lavastada peaaegu tegevusetu lugu suguvõsa poolt põlatud eksinud naisest.

Ajaloo vältel on selle ooperi suureks mänginud just tugevad nimiosalised. Dramaatilise eesti soprani puudumine oligi üheks põhjuseks, miks "Öde Angelica" algul lavale ei jõudnud.

Nüüd kannab nimirolli leedulanna Asta Krikciunaite, kelle vokaalsetele võimetele küll midagi ette heita ei ole, aga rollilahenduse eri varjundites ootaks rohkemat sügavutiminekut ja lõpuni väljamängimist.

Õhtu raamosad on laval olnud juba peaaegu aasta. "Gianni Schicchi" praeguseks plussiks on lavastuse täpne ja hoogne rütm – hea liikumine ning karakterised rollijoonised.

Orkestri intensiivsus üle lauljate

Sellega haakub ka nüüdismuusika dirigendi Olari Eltsi ektsaktne juhatamissüütil, mis laiemal melodika "Mantlis" kohati lauljatega vastuollu läheb.

Noor dirigent paneb orkestri intensiivsemalt mängima, mis mõnikord lauljad kõlaliselt suisa ära

göödiat ja üks komöödia

u kolm värvikat palet

ki pikk ja väsitav ooperiõhtu

Saatuslik vürstinna (Leili Tammel) toob kloostrisse teate öde Angelica (Asta Krikciunaite) poja surmast.

HARRI ROSPU

matub.

Lõpuooperis paistab hea tenorirolliga silma endine bariton Mati Vaikmaa. "Mantli" esietenduseaegne dominantkaja Vaino Paura praamomaniku rollis

aga kahvatus seekord erakordselt hea lauljavormi ja veenva dramatismiga Vello Jurna (Luigi) kõrval.

Lavastusikuli jaid meelde praamomaniku tüüpil kaed, kui

naine (Kädi Kosenkranuse hea osatäitmine) ikka ta embusesvälja libiseb ja lõpuks needsamad kaed samas asendis – nuud juba koos tapetud Luigekese Luigi verrega.